

**А тепер і спитати немає в
кого... Як дослідити історію
свого роду?**

КУПИТИ

Про книгу

Чи замислювались ви скільки таємниць приховано серед старовинних фотографій і туманних спогадів вашої родини? І як багато історій досі залишаються нерозказаними, а зв'язки із далекими близькими — втраченими? Книжка «А тепер і спитати немає в кого» — це практичний путівник у світ генеалогії, що допоможе крок за кроком зібрати і зберегти навіть найменші уламки родинної пам'яті.

З чого розпочати дослідження свого роду, як шукати інформацію, аналізувати документи, працювати з архівами, фотографіями і ДНК-дослідженнями — українська етнологиня Анна Ніколаєва детально і водночас доступно пояснює, як дізнатись більше про власну родину і зрозуміти себе. Адже коріння відлунює в нас сильніше, ніж здається. Потрібно лиш встигнути запитати.

Вступ

1. Історія генеалогії

Генеалогія — це одна з найдавніших історичних дисциплін, що вивчає як походження родів, так і окремих осіб, родинні зв'язки, історію сімей різного соціального походження. Виникає вона з потреби підтвердження родинних стосунків щодо майнових питань, наприклад, задля отримання спадку або станових привілеїв, а також для підтвердження дворянського походження.

Напевно, одним із найвідоміших є родовід Ісуса Христа, переданий Євангеліями від Матвія (Мт 1:1-17) та Луки (Лк 3:23-38). У Новому Заповіті він подається для підтвердження статусу Ісуса як спадкоємця царя Давида та складається з трьох частин і періодів історії ізраїльського народу'. Зображення родоводу Ісуса Христа у вигляді дерева, що виростає з фігури Єссея, називають Дерево Єссея (Древо Єсееве), або Корінь Єссея. Також у Біблії можна знайти інформацію про походження і спорідненість різних народів.

Легенди грецької, римської або скандинавської міфології містять розповіді про походження і спорідненість різних богів, а італійський письменник Джованні Боккаччо написав свою енциклопедичну «Генеалогію поганських богів» у 15 книгах. Імена громадян Римської імперії були складною ієрархічною системою, що відображала особисті досягнення людини, її соціальний статус і походження. Ще римляни мали традицію демонструвати портрети та скульптурні зображення своїх предків, а також сувої з родоводами".

Наші давньоруські літописи містять родоводи численних представників панівної династії великих київських та удільних й інших князів. Наприклад, родовід Рюриковичів виводять до вікінга Рьорика (Рорика) Ютландського. Проте під час їхнього правління імені династії не було. Вони себе називали просто руськими князями.

«Рюриковичі» як назва на означення династії з'явилися лише у XIV столітті. Про це, зокрема, говорить український історик Олександр Алфьоров у випуску «Рю-риковичі — зародження та занепад» на ютуб-каналі «Історія без міфів». Річ у тім, що виведення своєї династії від легендарного, величного предка, як-от Юлій Цезар чи Александр Македонський, було звичною практикою для різних європейських панівних родів. Погодьтеся, хто б відмовився від таких пращурів?

Уже в середньовіччі почали складати перші генеалогічні дерева або ж просто вписували кілька поколінь предків до документів як доказ свого дворянського походження. Це також було потрібним для обґрунтування майнових прав (успадкування, привілеї). Українські терени не були винятком у цьому процесі. На думку як істориків, так і етнологів, «генеалогія виникла з утилітарної потреби людства у народженні здорового потомства та відтворенні їхньої родинної історії для обґрунтування права на владу, привілеї та власність»

Цікаво, що у деяких тюркських народів традиція передання інформації з покоління в покоління (як усно, так і письмово) про свій рід називається шежере. Кочівники зберігали та передавали знання про племена и роди також задля уникнення кровозмішання.

XV століття вважається часом закладання основ наукової генеалогії, бо до того інформація передавалася переважно з уст в уста, від батька до сина, від діда до внука. Саме тоді для створення родоводів починають використовувати різноманітні документальні акти, мемуари та речові пам'ятки, а родинні зв'язки фіксуються вже у зручній генеалогічній таблиці. І якщо до XIX століття в Європі досліджували виключно дворянські династії, то у XIX-XX розширили дослідження до купецьких родів та буржуазії. Багато праць, присвячених генеалогії української козацької старшини, друкувалося, наприклад, у журналі «Київська старовина». Олександр Лазаревський, видатний український історик, досліджував українські дворянські роди та козацьку старшину, а Вадим Модзалевський у генеалогічній збірці «Малоросійський родословник» умістив понад

200 родовідних розписів українських козацько-старшинських і поміщицьких родів Чернігівщини.

Ліквідація приватної власності за радянських часів разом знищила й інститут спадкування. Генеалогію в СРСР почали трактувати як таку, що слугувала інтересам аристократії. Саме через це досліджувати свій рід було небезпечно, а на зміну дворянським і купецьким династіям прийшли «трудові», про які писали задля пропаганди.

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ